

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 45.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915690077072/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

Aarhundrede, stod han foran mig og nævnede sit Navn: »Ved den Afstandskraft, hvortil kun aarelangt Studium giver Adgang, har Mester Eckhart sendt mig velkomment Bud: En Peripatetiker kom hid i Aften». Smaatsmilende, forlegen og tavs undtagen med de Smaaord, der løbe af sig selv paa Tungen, fulgte jeg ham; vanskeligt faldt det mig, der nylig kom fra Middelalderens dybe Sværmeri, at vandre ogsaa med Sind og Tanke tilbage i Europas nye Tid. Hvad er det dog, der skiller os, der leve efter Kopernikus, fra de gamle Kristne? Her saa jeg Skelnemærket paa Jacob Böhmes Læbe. Det er Smilet. Thi dette Stul, hvormed vi ny Tids Mænd friste Liv og Død, er fuldt saa modbydeligt for Kirkens gamle Scridsmænd, som deres tunge Alvor er sær og pinefuld for os.

En munter Matrone ilede mig i Møde. Rødkindede Smaabørn dansede mod os. Og paa Dørtærskelen til en sraataekt Hytte vekslede vi Ord som Odin med Vaffhrudne, dog ej med deres Indsats. Jeg begyndte.

»Peripateuiker skal jeg altsaa være. Det gælder kun om mine Ben. Min Hjerne tilhører af de fire Akademier der skeptiske. Men i det sidste Aarhundredes Sprog kalder jeg mig for Positivist«. – »Eklektikere ere vi alle«, sagde min Vært, »som mit Faar, der plukker en Græstot paa forskellige Tuer. Sig mig derfor heller din Tankes Indhold ud end din Skoles Navn«. – »Jeg benægter intet forud; men jeg bekræfter kun det, som jeg smager, ser og føler. Altsaa tror jeg intet, men ved kun, hvad jeg sanser eller erindrer. Der, hvor I andre tro, der spørger jeg. Og spørgende kom jeg hid til Dig, Germaniens Lærer. Men medens jeg ej benægter det ubegribelige, kan jeg kun nære min Tanke af det, som jeg forstaar. Og vil Du altsaa belære mig om Verden, maa Du ej blot tale Sandhed, men ogsaa forstaaelig Sandhed. Det ubegribelige forklarer mig intet bestemt, thi det forklarer jo alt«. – »Før jeg rækker Dig Føde«, svarede min Vært, »maa jeg først kende dine Tænder. Sig mig med andre Ord: Hvad er forstaaeligt for Dig?« »Hvad der er bestemt ordnet i Rum og Tid, maaleligt og definerligt som Fysikkens Objekter eller i alt Fald sammenligneligt og til at bedømme i Styrke og Varighed som Sjælens Processer«. »Hvis det er din Forstaaelse, saa stemmer din Fordøjelses Behov just med min Vares Kvalitet«. Saalunde spøgede vi